

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"א באב, תשפ"א
20 ביולי, 2021
243/2021

הכנסות, הוצאות ורווח¹ מלונות התיירות: שנת 2018 ואומדנים ארעיים לשנים 2019-2020 Income, Expenditure and Profit of Tourist Hotels: 2018 and Estimates Preliminary for 2019-2020

הממצאים מבוססים על דוחות המלונות לרשויות מס הכנסה לשנת 2018 ואומדנים ארעיים לשנים 2020-2019.

לאחר עליות מרשימות בהכנסות, בהוצאות וברווח של המלונות בשנים 2017-2019, בשנת 2020, נרשמו ירידות חדות במדדים האלה, עקב משבר הקורונה.

שנת 2020 לעומת 2019 (לוח א)², מחירי 2020

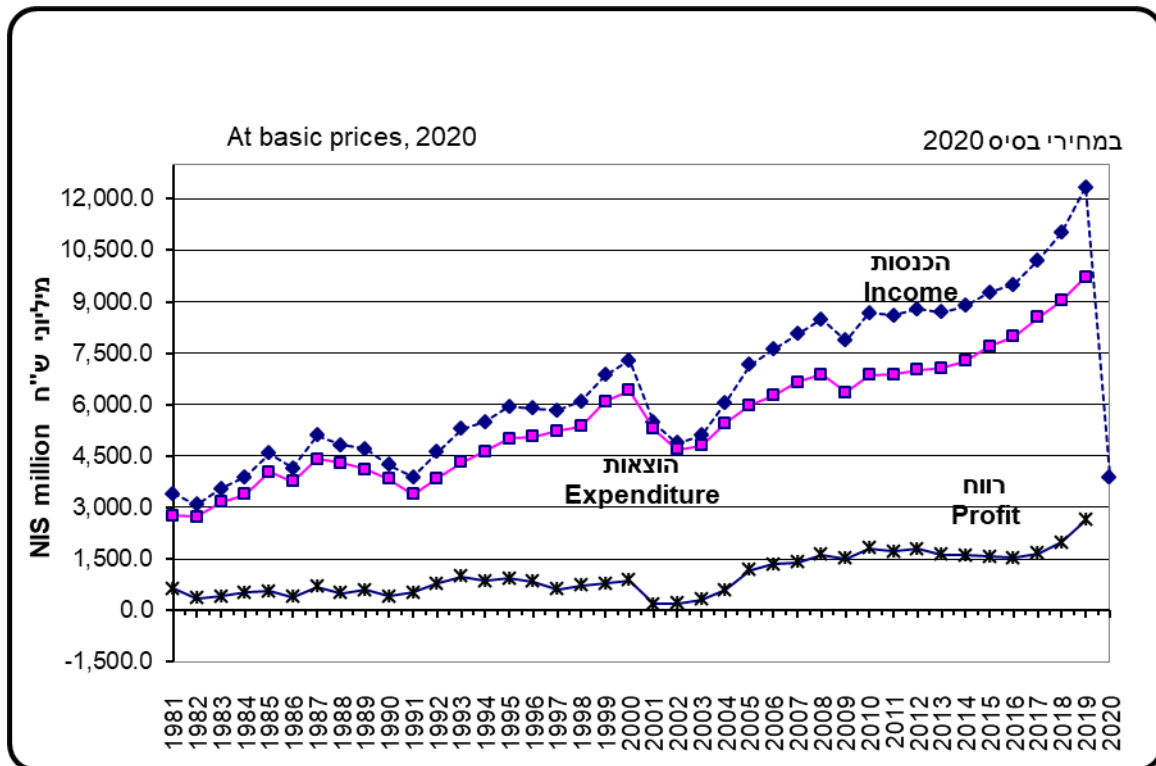
- בשנת 2020 ההכנסות (3.9 מיליארד ש"ח) הגיעו רק לכשליש מההכנסות שנרשמו ב-2019 (12.3 מיליארד ש"ח).

שנת הסקר 2018 לעומת קודמתה (לוח 1), מחירי 2018

- ההכנסות (11 מיליארד ש"ח) גדלו ב-10% וההוצאות (9 מיליארד ש"ח) גדלו בשיעור נמוך יותר של 7%. הרווח (2 מיליארד ש"ח) הגיע ל-18% מההכנסות.
- ההכנסות הגבוהות ביותר (במיליארדי ש"ח) נרשמו באילת (2.6), תל אביב-יפו (2.3), ירושלים (1.9) וים המלח (0.9). ההכנסות מערי התיירות האלה יחד היו כ-70% מההכנסות של כל המלונות.
- גידול בהכנסות נרשם בכל ערי התיירות, הגידול הגבוה ביותר נרשם בנתניה (35%), בירושלים (27%) ובהרצלייה (22%).

¹ הרווח חושב כהפרש בין הכנסות להוצאות לפני ניכוי פחת והוצאות מימון. הסקר אינו כולל את מזרח ירושלים.
² הנתונים הכספיים מוצגים במחירי בסיס (לא כולל מע"מ), בניכוי מדד המחירים לצרכן.

תרשים 1 - הכנסות, הוצאות ורווח במלונות תיירות, 1981-2020 (במחירי 2020)

בשנים **2000-1991** עלו ההכנסות של מלונות התיירות כמעט ברציפות, ובמקביל גם ההוצאות; הרווח נע בין 10% ל-19% מההכנסות.

בעתות משבר בתיירות ההכנסות של המלונות יורדות במהירות רבה יותר מההוצאות. שכן, עם פרוץ המשבר הזמנות מתבטלות, ואילו ההוצאות אינן מצטמצמות באופן מיידי, בעיקר בגלל מרכיב התמורה למשרות שכיר. בעקבות האינתיפאדה השנייה, בשנת **2001** ירדו ההכנסות ברבע, וההוצאות – ב-18% בלבד. ב-**2002** ירדו ההכנסות וההוצאות בשיעור דומה (11%). אחוז הרווח מכלל ההכנסות ירד מ-12% בשנת 2000 ל-4% ב-2002.

בשנים **2012-2003** גדלו ההכנסות וההוצאות. פרט לשנים 2007 ו-2009 הגידול בהכנסות היה מהיר יותר מהגידול בהוצאות, תופעה המאפיינת התאוששות.

גם בשנים **2016-2014** הושפעה רווחיות המלונות מאירועים ביטחוניים בארץ (מבצע "צוק איתן" באמצע 2014 ואירועי סכינאות בשנים 2015-2016). בשנים האלה ההוצאות גדלו בקצב גדול יותר מקצב ההכנסות, ובכל שנה נרשם רווח קטן יותר מהשנה הקודמת.

בשלוש השנים שלפני משבר הקורונה, **2019-2017**, נרשם גידול בכל מדדי התיירות: גידול של יותר מ-10% במספר כניסות התיירים בין שנה לשנה, גידול מתמיד בהכנסות מתיירים וגידול בתיירות הפנים של הישראלים. בשנת 2019 נרשם שיא של כל הזמנים במספר כניסות התיירים (4.6 מיליון), כמו גם שיאים נוספים במלונות התיירות: במספר המלונות (429) ובחדרי האירוח (56 אלף), במספר הלינות (25.8 מיליון) ובתפוסת החדרים (כ-70%).

בחודשים ינואר-פברואר בשנת 2020 היו ציפיות לשיאים חדשים בתיירות אך בעקבות התפרצות נגיף הקורונה מאמצע מרץ, הפעילות התיירותית בכל העולם וגם בארץ הופסקה כמעט לחלוטין. הגבולות הבין-לאומיים של ישראל נשארו סגורים עד סוף השנה לאזרחים זרים³. המלונות נסגרו או פעלו במתכונת מצומצמת⁴ ואירחו כשהיה אפשר בעיקר ישראלים.

בשנת 2020 נרשמו ירידות חסרות תקדים בכל מדדי התיירות: ירידה של 82% בכניסות התיירים, ירידה זהה במספר לינות התיירים במלונות וירידה של כ-50% בלינות הישראלים במלונות. תפוסת החדרים ב-2020 הייתה 25%, לעומת 70% בשנת 2019.

בהשוואה ל-2019, הכנסות⁵ המלונות בשנת 2020 ירדו בקרוב לשני שלישים. כאמור, בעתות משבר בתיירות, ההכנסות יורדות בקצב מהיר יותר מההוצאות. מצד שני, חלק מההוצאות של המלונות בשנת 2020 קוזזו ע"י מענקים ופיצויים לעובדי המלונות ששולמו ע"י המדינה. עקב ריבוי הגורמים החריגים שהשפיעו על ההוצאות בשנת 2020 הוחלט לא לפרסם אומדן הוצאות ורווח עבור שנת 2020 והוא יעודכן בעתיד עם ניתוח הדו"חות שהמלונות יגישו לרשויות המס⁶.

³ פרט לכניסות באישורים מיוחדים

⁴ בשנת 2020 המלונות היו סגורים או פעלו במתכונת כמעט אפסית מהמחצית השנייה של מרץ עד למחצית השנייה של יוני (כ-3 חודשים), מהמחצית השנייה של ספטמבר עד למחצית השנייה של נובמבר (כחודשיים) ושוב בסוף דצמבר.

⁵ אומדן ההכנסות מתבסס על הנתונים המתקבלים באופן שוטף מהמלונות (פדיון, לינות, תפוסת החדרים ועוד) ועל נתונים היסטוריים.

⁶ באופן דומה, עבור שנת 2002 שהייתה שנת משבר בתיירות (בעקבות האינתיפאדה השנייה) המודל חזה הוצאות גדולות יותר מההכנסות (כלומר הפסד). ואולם עם קבלת הדו"חות של 2002 וניתוחם, התברר שההוצאות היו קטנות יותר מאלה שנחזו, וכך בשנת 2002 התקבל רווח קטן ולא הפסד (ראה תרשים 1).

לוח א - הכנסות, הוצאות ורווח במלונות תיירות 2011-2020 (במחירי בסיס, מחירי 2020)

שנה	הכנסות, מיליוני ש"ח	הוצאות, מיליוני ש"ח	רווח, מיליוני ש"ח	רווח, % מהכנסות
2011	8,604	6,885	1,719	20
2012	8,794	7,009	1,785	20
2013	8,687	7,057	1,630	19
2014	8,876	7,266	1,610	18
2015	9,281	7,705	1,577	17
2016	9,506	7,982	1,524	16
2017	10,202	8,538	1,664	16
2018	11,014	9,031	1,983	18
*2019	12,345	9,720	2,625	21
*2020	3,886

*נתונים ארעיים

ממצאי "סקר מלוונות – הכנסות והוצאות 2018"⁷ (במחירי 2018)

בשנת 2018 נרשמו במלוונות התיירות בארץ הכנסות של 11.2 מיליארד ש"ח והוצאות של 9.1 מיליארד ש"ח (לוח 1). העלייה שנרשמה בהכנסות (10%) הייתה גדולה יותר מהעלייה בהוצאות (7%), ולכן רווח המלוונות גדל בשנת 2018 ב-23% לעומת 2017.
התמורה למשרות הגיעה ב-2018 ל-4.1 מיליארד ש"ח, עלייה של 8% לעומת 2017.

ניתוח לפי רמות המלוונות (לוח ב')

בהכנסות לשנת 2018 נרשמה עלייה בכל הרמות המלוונות. העלייה הגדולה ביותר (13%) נרשמה ברמה III. **בהוצאות** נרשמו עליות בכל רמות המלוונות פרט לקבוצה "אחר", בה נרשמה ירידה של כ-2%. בסך הכול וגם ברמות I, II ו-III הגידול בהכנסות היה גבוה יותר מגידול בהוצאות.

לוח ב - אחוז השינוי בהכנסות, בהוצאות וברווח של המלוונות, לפי רמה (2018 לעומת 2017)

-	סך כולל	רמה I	רמה II	רמה III	אחר*
הכנסות	9.8	12.7	8.4	13.0	0.4
הוצאות	7.1	10.6	5.7	9.0	-1.7

* כפרי נפש, מלוונות דירות ומלוונות ברמה IV.

הערך המוסף – רווח המלוונות בתוספת התמורה למשרות (לוח ג'). בשנת 2018 הערך המוסף של המלוונות הגיע ל-6.1 מיליארד ש"ח, עלייה של 13% לעומת 2017. הערך המוסף של המלוונות ברמות הגבוהות (רמות I-II) - שכוללים כ-60% מחדרי האירוח, היה 72% מסך הערך המוסף במלוונות.

לוח ג - הערך המוסף של המלוונות, לפי רמה, מיליוני ש"ח, 2018 לעומת 2017, במחירי 2018

-	סך כולל	רמה I	רמה II	רמה III	אחר*
2017	5,415	2,099	1,805	839	672
2018	6,112	2,394	2,000	1,015	703
% שינוי	12.9	14.1	10.8	20.9	4.6

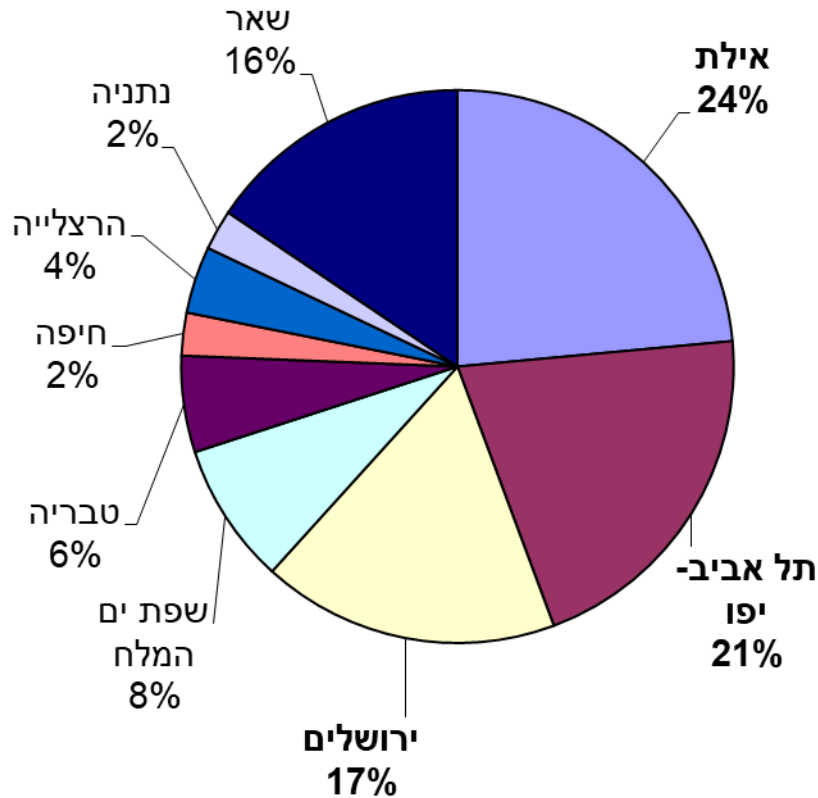
* אחר כולל כפרי נפש, מלוונות דירות ומלוונות ברמה IV.

⁷ הסקר האחרון הופק עבור שנת 2018. עבור השנים 2019-2020 חושבו אומדנים.

ממצאים לפי יישובים (תרשים 2, לוח 1)

בשנת 2018 ההכנסות הגבוהות ביותר נרשמו באילת (כ-24% מסך הכנסות המלונות), בתל אביב-יפו (21%), ובירושלים (17%) ובים המלח (8%). במקומות התיירות האלה יחד נרשמו כ-70% מסך ההכנסות.

תרשים 2 - הכנסות לפי יישובים נבחרים, אחוזים, 2018

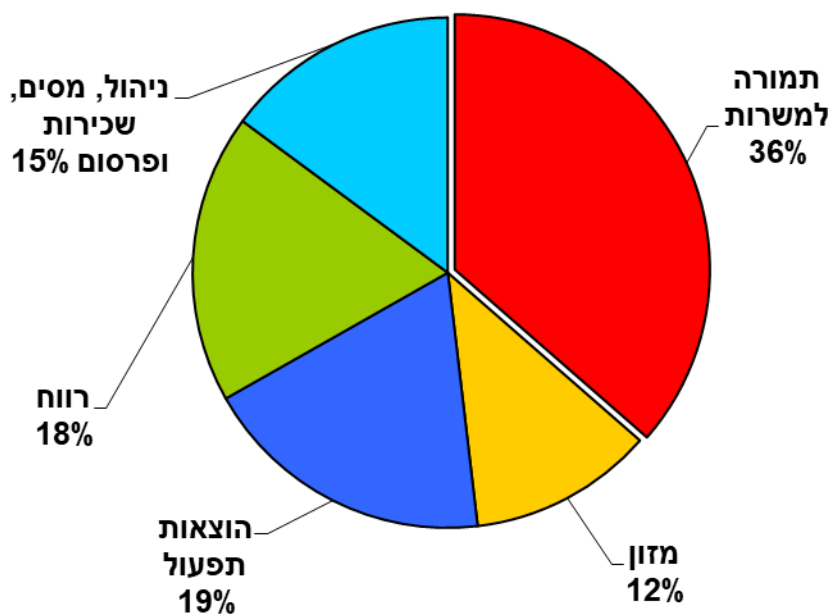
באילת נרשמה עלייה של 3% בהכנסות המלונות ועלייה גדולה יותר של 4% בהוצאות. בתל אביב-יפו העלייה בהכנסות (12%) הייתה גדולה יותר מהעלייה בהוצאות (7.5%) בירושלים נרשמה עלייה של 27% בהכנסות ועלייה של 23% בלבד בהוצאות.

עליות גדולות נרשמו בהכנסות במלונות בנתניה (35%), בירושלים (27%) ובהרצלייה (22%).

עלייה בהוצאות נרשמה בכל ערי התיירות. העלייה הגבוהה ביותר נרשמה בנתניה (27%).

התפלגות ההוצאות והרווח כאחוז מההכנסות של המלונות נבדקת מדי שנה בסקר "מלונות - הכנסות והוצאות". בכל השנים החלק הגדול ביותר מיוחס לתמורה למשרות (עלות העבודה), כ-36% בשנת 2018 (תרשים 3).

תרשים 3 - הוצאות ורווח מלונות התיירות כאחוז מההכנסות, 2018

הסברים מתודולוגים

מקור הנתונים: נתוני "סקר מלונות - הכנסות והוצאות 2018"; הנתונים מבוססים על ניתוח דוחות כספיים לשנת 2018 שהגישו המלונות לשלטונות מס הכנסה ונתונים משלימים שהתקבלו מרשתות המלונות. הנתונים אינם כוללים מע"מ. אוכלוסיית הסקר כוללת מלונות תיירות למעט מלונות במזרח ירושלים.

על בסיס נתונים אלו נערכו אומדנים לשנים 2019 ו-2020. האומדנים חושבו באמצעות מודל של רגרסיה ליניארית על בסיס הנתונים של הסקרים השוטפים על לינות, תפוסה ופדיון של מלונות התיירות. אומדן הוצאות ורווח לשנת 2020 לא נאמדו בשל ההשפעות החריגות שהיו השנה על פעילות המלונות: עקב משבר הקורונה המלונות פעלו באופן סדיר רק בחודשיים וחצי הראשונים של 2020, עד פרוץ משרב הקורונה, ולאחר מכן המלונות פעלו באופן חלקי בלבד ואירחו בעיקר אורחים ישראלים. הוצאות המלונות קוזזו במקצת ע"י מענקים ממשלתיים, שלא היה ניתן לאמוד כיום.

בקרב יתפרסמו תוצאות הסקר במלואן כחלק מהפרסום השנתי "תיירות 2020". בפרסום יוצגו נתונים על החשבון הכלכלי של המלונות (הכנסות לפי מחלקות, פירוט הוצאות, ערך מוסף ורווח ותמורה להון) לפי רמת מלון, יישובים נבחרים, גודל מלון ולפי תפוסת חדרים.